

УДК 636.4:636.082

В.П. ПУНДИК, кандидат сільськогосподарських наук

Г.В. ТЕСАК, фахівець

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ КНУРІВ ПОЛТАВСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ МЕТОДОМ КОНТРОЛЬНОГО ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ

Встановлено, що продуктивність свиней, які були одержані внаслідок ввідного схрещування свиноматок полтавської м'ясної породи і кнурів породи ландрас, вироцених в умовах ПАФ "Стенятинське", була вищою порівняно з чистопородними свиньми, отриманими від поєднання свиноматок полтавської м'ясної породи і кнурів цієї ж породи, завезених з інших племінних господарств.

© Пундик В.П., Тесак Г.В., 2012

Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2012. Вип. 54. Ч. II.

Ключові слова: свині, полтавська м'ясна порода, кнури, продуктивність.

Збільшення виробництва дешевої біологічно повноцінної свинини з високою харчовою цінністю вирішується за рахунок удосконалення генетичного потенціалу наявних порід, типів і ліній, а також ефективного їх поєднання з метою встановлення найкращих варіантів, за яких буде досягнуто найвищого ефекту гетерозису. В зв'язку з цим пошук найбільш вдалих поєднань порід і ліній при міжпородному схрещуванні, що в свою чергу підвищить продуктивність тварин завдяки явищу гетерозису, має важливе теоретичне і практичне значення.

Основну науково-дослідну і селекційно-племінну роботу в напрям поліпшення відгодівельних і м'ясних якостей проводили із стадом свиней полтавської м'ясної породи ПАФ "Стенятинське" Сокальського району Львівської області. У зв'язку з цим протягом останніх років на ПАФ "Стенятинське" завозили кнурців породи ландрас для використання їх при ввідному схрещуванні з свиноматками полтавської м'ясної породи. Тому виникла потреба вивчити і порівняти продуктивні якості чистопородних кнурів полтавської м'ясної породи, завезених з інших племінних господарств, і кнурів, вирощених в умовах ПАФ "Стенятинське", які були одержані внаслідок ввідного схрещування свиноматок полтавської м'ясної породи з кнурами породи ландрас протягом попередніх років [1–5].

Оцінку кнурів і свиноматок полтавської м'ясної породи проведено на молодняку, отриманому від свиноматок заводських родин Бистої, Пальми і Ворскли.

Репродуктивні якості свиноматок вивчали на трьох головах різних родин, спарованих з кнурами полтавської м'ясної породи Костром 15 і Муфлоном 19 власного вирощування і Муфлоном 37 цієї ж породи, завезеним з іншого племінного господарства (табл. 1).

Проведений аналіз показав, що найвищі показники продуктивності одержано від свиноматок, спарованих з помісним кнуром Муфлоном 19, багатоплідність яких становила 11,0 гол., молочність 74,5 кг.

Репродуктивні якості свиноматок, спарованих з кнурами Муфлоном 37 і Костром 15, виявилися дещо нижчими, зокрема багатоплідність у них становила відповідно 10,6 і 10,0 гол., молочність – 68,7 і 65,3 кг.

1. Репродуктивні якості підослідних свиноматок

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура			Середнє
	Муфлон 37	Костер 15	Муфлон 19	
Кількість маток	3	3	3	-
Багатоплідність, гол.	10,6 ± 0,38	9,7 ± 0,27	11,0 ± 0,18	10,4 ± 0,25
Великоплідність, кг	1,25 ± 0,02	1,22 ± 0,01	1,26 ± 0,01	1,24 ± 0,02
Молочність, кг	68,7 ± 1,12	65,3 ± 1,45	74,5 ± 0,97	69,5 ± 1,72
В 2-місячному віці:				
кількість поросят, гол.	9,7 ± 0,21	9,3 ± 0,33	10,3 ± 0,19	9,8 ± 0,38
жива маса гнізда, кг	161 ± 8,45	158 ± 5,92	176 ± 6,45	165 ± 4,15
середня жива маса 1 гол., кг	16,6 ± 0,74	17,0 ± 0,35	17,1 ± 0,81	16,9 ± 0,93
Збереженість при відлученні, %	90,6	96,5	93,9	93,7

У 2-місячному віці найвища жива маса гнізда була у свиноматок, спарованих з кнуром Муфлоном 19 (176,0 кг), середня жива маса 1 голови становила 17,1 кг.

Після досягнення тримісячного віку було відібрано і поставлено на контрольне вирощування по 12 голів свинок і кнурців від кожного кнура. Оцінку відгодівельних якостей проводили за середньодобовими приростами і скороспілістю, або віком досягнення живої маси 100 кг.

Годівлю підослідного молодняка проводили згідно з нормами Інституту свинарства для м'ясної відгодівлі на господарських раціонах, збалансованих за основними показниками.

Результати контрольного вирощування оцінюваних кнурів представлено в табл. 2. З одержаних даних видно, що за однакових умов годівлі, утримання і догляду потомство оцінюваних кнурів за період досліду характеризувалося різною інтенсивністю росту, а також скороспілістю.

Аналіз одержаних результатів контрольного вирощування показав, що найвищою інтенсивністю росту за дослідний період відзначалися нащадки Муфлона 19, середньодобові прирости яких становили 693 г, а скороспілість виявилася найкращою – 201,1 дня. Нижчою енергією росту характеризувалися потомки кнурів полтавської м'ясної породи Муфлона 37 і Костра 15, які при середньодобових приростах відповідно 667 і 652 г живої маси 100 кг досягли у віці 203,1 і 203,9 дня.

2. Результати контрольного вирощування молодняку ($M \pm m$)

Показники	Кличка та індивідуальний номер кнура		
	Муфлон 37	Костер 15	Муфлон 19
На початку досліду:			
жива маса, кг	30,0 ± 0,44	29,5 ± 0,71	29,0 ± 0,37
вік, дні	98,2 ± 0,85	95,8 ± 0,47	98,7 ± 0,74
В кінці досліду:			
жива маса, кг	100	100	100
вік, дні	203,1 ± 0,54	203,9 ± 0,76	201,1 ± 0,85
Приріст за період вирощування:			
загальний, кг	70,0 ± 0,35	70,5 ± 0,73	71,0 ± 0,43
середньодобовий, г	667 ± 8,53	652 ± 4,45	693 ± 9,55
Кількість днів на досліді	104,9 ± 1,17	108,1 ± 2,51	102,4 ± 0,98
Вік досягнення живої маси 100 кг	203,1 ± 0,54	203,9 ± 0,76	201,1 ± 0,85
Середньодобовий приріст від народження до досягнення живої маси 100 кг, г	492 ± 4,17	490 ± 2,87	497 ± 3,98
Товщина шпику над 6–7 грудними хребцями, мм	25,9 ± 1,18	24,3 ± 0,28	24,1 ± 0,37

Проведеними дослідженнями встановлено, що найкращим серед оцінованих кнурів як за репродуктивними якостями свиноматок, так і за результатами оцінки молодняку методом контрольного вирощування виявився Муфлон 19.

При аналізі показників інтенсивності росту потомків всіх трьох кнурів за весь період вирощування (від народження до досягнення живої маси 100 кг) відзначено таку закономірність: якщо середньодобові прирости потомків кнурів Муфлона 37 і Костра 15 були майже на одному рівні і становили 492 і 490 г, то в нащадків Муфлона 19 вони були дещо вищі і досягали 497 г.

Різна інтенсивність росту потомків оцінованих кнурів вплинула на тривалість дослідного періоду. Найбільшу кількість днів на досліді знаходилося потомство Костра 15 (108,1 дня). Найменше днів на досліді були нащадки кнура Муфлона 19 – 102,4 дня, а проміжне місце за цим показником займали нащадки кнура Муфлона 37 (104,9 дня).

Аналіз скороспілості ремонтного молодняку всіх дослідних груп показав, що найкращою вона була у потомства кнура Муфлона 19, яке досягло живої маси 100 кг у віці 201,1 дня. Нижчою виявилася скороспілість у нащадків кнурів Муфлона 37 і Костра 15, які живої маси 100 кг досягнули у віці 203,1 і 203,9 дня.

Важливим показником, за яким можна характеризувати загальну осаленість організму свиней і вміст жирової тканини в тілі тварин, є товщина хребтового сала над 6–7 грудними хребцями. Значної різниці за цим показником між групами піддослідного молодняку не спостерігали, він знаходився в межах 24,1–25,9 мм.

Висновки

1. Аналізуючи репродуктивні якості свиноматок, спарованих з різними кнурами, потрібно відзначити, що найвищі показники продуктивності були у свиноматок, спарованих з кнуром Муфлоном 19, багатоплідність яких становила 11,0 гол., молочність – 74,5 кг, кількість поросят у 2 міс. – 10,3 гол., а жива маса гнізда – 176,0 кг.

2. Проведений аналіз результатів контрольного вирощування молодняку свиней, одержаного від різних кнурів, показав, що найвищі відгодівельні показники були у потомків кнура Муфлона 19, які при середньодобових приростах 693 г живої маси 100 кг досягнули у віці 201,1 дня.

3. Потомство, одержане від кнурів Муфлона 37 і Костра 15, характеризувалося нижчими показниками продуктивності. Так, при середньодобових приростах 667 і 652 г нащадки цих кнурів живої маси 100 кг досягнули у віці 203,1 і 203,9 дня.

Література

1. Акімов С. Основні напрямки подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід / С. Акімов, Л. Перетяцько // Тваринництво України. – 2002. – № 5. – С. 23–24.

2. Баньковский Б. Методы и практика выведения специализированных мясных пород, типов и линий свиней / Б. Баньковский // Свиноводство. – 1966. – № 1. – С. 15–21.

3. Бордун О. Відтворна здатність свиноматок при використанні кнурів зарубіжної селекції / О. Бордун // Тваринництво України. – 2004. – № 11. – С. 19.

4. Кучер М. С. Підвищення відгодівельних і м'ясних якостей свиней / М. С. Кучер, І. С. Іващук. – К. : Урожай, 1993. – 200 с.

5. Технологія виробництва продукції свинарства / В. І. Герасимов [та ін.]. – Х. : Еспада, 2010. – 448 с.